

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΑΠΟΦΑΣΗ

35 /2016

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ.(δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 2η Μαρτίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαπέντε (2016), ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:00 και επί της οδού Λ. Κηφισίας 7 στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος:** Ράικος Δημήτριος
- 2. Αντιπρόεδρος** Μπουσουλέγκα Χριστίνα
- 3. Μέλη:** Καραμανλής Ευάγγελος
Σταθακόπουλος Δημήτριος

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Κασάπη Ευαγγελία

Εισηγητής: Γούναρη Ελένη, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη η προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων κ. Χ. Καζιρή, η αποχώρησε πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Ερώτημα: Η υπ' αριθ. πρωτ. 20614/03-02-2016 αίτηση θεραπείας της "ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.", η οποία παρελήφθη από την Αρχή στις 04-02-2016 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 581), όπως συμπληρώθηκε με το με αριθ. πρωτ. 21519/19-02-2016 έγγραφο της αιτούσας (αριθ. πρωτ. εισερχ. 883/22-02-2016).

Θέμα: Εξέταση αίτησης θεραπείας της “ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.” για την ακύρωση άλλως ανάκληση της με αρ. 70/2015 απόφασης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. περί μη παροχής σύμφωνης γνώμης σε αίτημά της για προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α' του π.δ. 60/2007, για την ανάθεση 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης εργασιών (Σ.Σ.Ε.), προϋπολογιζόμενης δαπάνης 528.455,28€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., σε εκτελούμενο έργο με τίτλο: «Κάθετος Άξονας Εγνατίας οδού Θεσσαλονίκη – Ν. Μουδανιά - Ποτίδαια: Βελτίωση–διαπλάτυνση τμήματος Ν. Μουδανιά – Ποτίδαια από χ.θ. 0+000 έως χ.θ. 4+200 (58.4.1)».

I. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Η Αρχή, με την με αριθμ. 70/02-04-2015 απόφασή της, δεν παρείχε τη σύμφωνη γνώμη της επί του με αρ. πρωτ. 1804/17-03-2015 (αρ. πρωτ. εισερχ. 1305/18-03-2015) έγγραφου αιτήματος της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία “ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.” (εφεξής Ε.Ο.Α.Ε.), με αντικείμενο την παροχή σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α' του π.δ. 60/2007, για την ανάθεση της 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης εργασιών (εφεξής Σ.Σ.Ε.), προϋπολογιζόμενης δαπάνης 528.455,28€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 23%, σε εκτελούμενο έργο με τίτλο: «Κάθετος Άξονας Εγνατίας οδού Θεσσαλονίκη – Ν. Μουδανιά - Ποτίδαια: Βελτίωση–διαπλάτυνση τμήματος Ν. Μουδανιά – Ποτίδαια από χ.θ. 0+000 έως χ.θ. 4+200 (58.4.1)». Ειδικότερα:

1.1. Με την με αρ. πρωτ. 100838/16-10-2006 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Πολιτισμού και του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι και περιορισμοί για την κατασκευή και λειτουργία του οδικού τμήματος από τον ανισόπεδο κόμβο Νέων Μουδανιών έως τη γέφυρα Ποτίδαιας στο Νομό Χαλκιδικής.

1.2. Με την με αρ. 714/2/23-05-2012 απόφαση (Πρακτικό με αρ. 714 της Συνεδρίασης της 23-05-2012, Θέμα 4ο) του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Ο.Α.Ε., εγκρίθηκαν: α) η δημοπράτηση του έργου «Κάθετος Άξονας Εγνατίας Οδού Θεσσαλονίκη – Ν.Μουδανιά - Ποτίδαια: Βελτίωση – διαπλάτυνση τμήματος Ν.Μουδανιά – Ποτίδαια από χ.θ. 0+000 έως χ.θ. 4+200 (58.4.1)», προϋπολογισμού 23.330.000,00€ (συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 23%), με ανοικτή διαδικασία και σύστημα προσφοράς με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης κατά ομάδες τιμών (σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 3669/2008), β) η τεχνική περιγραφή και ο προϋπολογισμός μελέτης του εν λόγω έργου και γ) ο χρόνος περαίωσης του συνόλου του έργου σε τριάντα έξι (36) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης. Πρόκειται για έργο συγχρηματοδοτούμενο, το οποίο είναι ενταγμένο στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Ε.Π.) “Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας”.

1.3. Με σχετική διακήρυξη τον Ιούλιο του 2012, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε την -με ανοικτή διαδικασία- επιλογή αναδόχου για την κατασκευή του έργου «Κάθετος Άξονας Εγνατίας οδού Θεσσαλονίκη–Ν.Μουδανιά–Ποτίδαια: Βελτίωση–διαπλάτυνση τμήματος Ν.Μουδανιά–Ποτίδαια από χ.θ. 0+000 έως χ.θ. 4+200 (58.4.1)», με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή, προϋπολογισμού 18.967.479,68€ (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.) και 23.330.000,00€ (με αναθεώρηση και Φ.Π.Α.), με βάση τον “Κανονισμό ανάθεσης και εκπόνησης μελετών και ανάθεσης και εκτέλεσης έργων της εταιρείας”, το ν. 3669/2008 και τους όρους της διακήρυξης.

1.4. Κατόπιν της διενέργειας του διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού στις 21-08-2012, με την με αρ. 732/1/03-10-2012 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Ο.Α.Ε., όπως διορθώθηκε με την με αρ. 738/5/08-11-2012 όμοια (ως προς το ύψος της συνολικής δαπάνης), εγκρίθηκε το αποτέλεσμα του εν λόγω διαγωνισμού και η ανάθεση εκτέλεσης του εν θέματι έργου στην μειοδότη εργοληπτική επιχείρηση με την επωνυμία “ΑΘΩΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.”, με μέση έκπτωση 33,56% και συνολική συμβατική δαπάνη 13.217.395,00€, εκ των οποίων 9.579.251,29€ για τη δαπάνη των εργασιών μαζί με το Γ.Ε. & Ο.Ε. 18%, 862.132,61€ για τη δαπάνη των απροβλέπτων, 120.000,00€ για δαπάνη μελετών, 1.688.876,07€ για δαπάνη ασφάλτου απολογιστικά με Γ.Ε. & Ο.Ε., 231.325,15€ για δαπάνη απολογιστικών, 735.809,88€ για

δαπάνη αναθεώρησης και επιπλέον 3.040.001,00€ για Φ.Π.Α., ήτοι συνολικά 16.257.396,00€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

1.5. Η σύμβαση του εν θέματι έργου, μεταξύ της Ε.Ο.Α.Ε. (“Κύριος του έργου”) και της αναδόχου εταιρείας “ΑΘΩΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.”, ποσού 13.217.395,00 μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., υπεγράφη στις 19-12-2012, μετά τη διενέργεια του απαιτούμενου προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο (σχετ. η με αρ. 501/21-11-2012 Πράξη ΕΣ/Κλ.Ε’). Η αρχική συμβατική προθεσμία περαίωσης του έργου ορίστηκε σε 36 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης (ήτοι, μέχρι 18-12-2015). Η εν λόγω σύμβαση διέπεται από τον “Κανονισμό ανάθεσης και εκπόνησης μελετών και ανάθεσης και εκτέλεσης έργων της εταιρείας Ε.Ο.Α.Ε.”, όπως ισχύει, καθώς και από τα συμβατικά τεύχη (άρθρο 7 σύμβασης).

1.6. Σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 4 της Τεχνικής Περιγραφής (Τ.Π.), η οποία συνιστά συμβατικό τεύχος, «*βασικό σχέδιο του έργου είναι η βελτίωση – διαπλάτυνση του οδικού τμήματος Μουδανιά-Ποτίδαια του κάθετου άξονα της Εγνατίας Οδού “Θεσσαλονίκη – Κασσάνδρεια” της Περιφερειακής Ενότητας Χαλκιδικής. Η βελτίωση – διαπλάτυνση αφορά στην μετατροπή της υφιστάμενης δίχνης οδού σε τετράχηνη με 2 λωρίδες κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση και αμφίπλευρο μεταλλικό στηθαίο ασφαλείας. Το μήκος του προς βελτίωση τμήματος είναι 4,2 χλμ. με αφετηρία τον Ανισόπεδο Κόμβο Μουδανιών. Επιπλέον περιλαμβάνονται: Η ολοκλήρωση του ανισόπεδου Κόμβου ΑΚ1, και η κατασκευή του παράπλευρου οδικού δικτύου, που αποτελείται από: α) τον αριστερό παράπλευρο, β) τον δεξιό παράπλευρο και γ) τοπικές οδούς, βοηθητικούς δρόμους εξυπηρέτησης παροδίων και συνδεδημένα τμήματα αποκατάστασης προσβάσεων παροδίων. Στο έργο περιλαμβάνονται εργασίες χωματοουργικών, τεχνικών, οδοστρωσίας, ασφαλτικών, φωτισμού, σήμανσης, ασφάλειας και πρασίνου. Επισημαίνεται ότι, για λόγους διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης αυτών που συμμετέχουν στο διαγωνισμό αλλά και συμμόρφωσης προς τις επιταγές της Κοινοτικής νομοθεσίας και νομολογίας (υπόθεση C 496/99 Ρ/Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta SpA), το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου δεν θα μεταβληθεί ουσιωδώς κατά την διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Δυνατότητα μεταβολής υφίσταται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που αναφέρονται ρητά στην Ε.Σ.Υ. και εφόσον η μεταβολή δεν προκύπτει από ατέλειες και ελλείψεις της μελέτης με βάση την οποία δημοπρατήθηκε το έργο. [...]*».

1.7. Περαιτέρω, στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.), που επίσης αποτελεί συμβατικό τεύχος, ορίζονται τα ακόλουθα: «*Μέρος Α'. Άρθρο Α-5. Ειδικές υποχρεώσεις του αναδόχου και ευθύνες. [...]* 5.1.6. Με την υποβολή της προσφοράς του ο Ανάδοχος αποδέχεται, ότι είναι απόλυτα ενήμερος της φύσης και τοποθεσίας του έργου, των γενικών και τοπικών συνθηκών εκτέλεσης του έργου, κυρίως όσον αφορά στις κάθε είδους πηγές λήψης υλικών, στην προμήθεια κάθε είδους υλικών, [...], στις μεταφορές, διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών, [...] Επίσης, με την υποβολή της προσφοράς του ο Ανάδοχος αποδέχεται, ότι είναι απόλυτα ενήμερος για το είδος και τα μέσα ευκολίας, τα οποία θα απαιτηθούν πριν από την έναρξη και κατά την πρόοδο εκτέλεσης των εργασιών και οποιαδήποτε άλλα ζητήματα, τα οποία κατά οποιονδήποτε τρόπο μπορούν να επηρεάσουν τις εργασίες, την πρόοδο, ή το κόστος αυτών, σε συνδυασμό με τους όρους της σύμβασης. [...] 5.8.2. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να προμηθεύσει με δική του δαπάνη όλα τα υλικά, εργατικά και μηχανήματα, που είναι αναγκαία, για την κατασκευή του έργου, καθώς και να τα μεταφέρει στο εργοτάξιο από τις πηγές λήψης τους. Άρθρο Β-5: ΑΔΡΑΝΗ ΥΛΙΚΑ-ΛΑΤΟΜΕΙΑ-ΔΑΝΕΙΟΘΑΛΑΜΟΙ-ΧΩΡΟΙ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ. [...] 5.1.2. Για τη λήψη των απαιτούμενων, για την εκτέλεση του έργου, αδρανών υλικών λατομείου ή ορυχείου κ.λ.π., η Υπηρεσία δε θα παραδώσει στον Ανάδοχο κανένα λατομείο ή ορυχείο. Ο Ανάδοχος επομένως θα φροντίσει να βρει και χρησιμοποιήσει τις κατάλληλες πηγές αδρανών υλικών, είτε με μίσθωση, είτε με αγορά των κατάλληλων θέσεων ή ακόμη με προμήθεια από επιχειρήσεις λατομείων ήδη λειτουργούσες. [...] Συνεπώς η προσφορά του Αναδόχου για την κατασκευή του έργου περιλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες από οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες δαπάνες για την προμήθεια από ιδιωτικά λατομεία των αναγκαιούντων αργών υλικών ή για τη μίσθωση ή αγορά εκτάσεων για την παραγωγή αυτών ή ακόμη και οι τυχόν επιβαρύνσεις, που θα απαιτηθούν εξαιτίας σύγχρονης εκμετάλλευσης ορισμένων πηγών (και από άλλη προηγούμενη ή επόμενη εργολαβία με τις σχετικές επιβαρύνσεις που απαιτούνται για την εμπρόθεσμη και έντεχνη εκτέλεση του έργου), αφού παρθούν υπόψη όλες οι δεσμεύσεις και περιορισμοί που επιβάλλονται για την προστασία του περιβάλλοντος. [...] 5.3. ΛΑΤΟΜΕΙΑ. [...] 5.3.1.7. Σε κάθε περίπτωση στο αντάλλαγμα του αναδόχου περιλαμβάνονται οι δαπάνες κατασκευής και συντήρησης των οδών που

θα απαιτηθούν για την προσπέλαση, και μεταφορά των υλικών που θα ληφθούν από οποιαδήποτε πηγή, οι δαπάνες λόγω τυχόν πρόσθετων μεταφορών, ή δυσμενών συνθηκών μίσθωσης, αγοράς βραχυσύχρονων εμφανίσεων ή λατομείων, αποκάλυψης εκμετάλλευσης και απόδοσης τούτων κ.λ.π. [...]».

1.8. Επιπλέον, στο Τιμολόγιο Μελέτης -το οποίο επίσης συνιστά συμβατικό τεύχος-, ορίζεται στο άρθρο Α-12 (“ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ”) της Ομάδας Α' (“ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ”) αυτού ότι: «[...] Στην τιμή περιλαμβάνεται η δαπάνη των απαιτούμενων ενεργειών και διαδικασιών για την ανάπτυξη και ενεργοποίηση λατομείου ή δανειοθαλάμου, [...], η δαπάνη μεταφοράς των δανείων από οποιαδήποτε απόσταση στον τόπο του έργου, [...] καθώς και οποιαδήποτε επιβάρυνση, που αναφέρεται στην Τ.Σ.Υ. την παρ. 6.4.2.1.1 της Π.Τ.Π. Χ1 και στους λοιπούς όρους δημοπράτησης για πλήρως περαιωμένη εργασία. [...] Πριν τη διαμόρφωση των προσφορών τους, οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να επισημάνουν τις πιθανές θέσεις λήψεως δανείων, είτε από χείμαρρους είτε από λατομεία και να εξασφαλίσουν τόσο την καταλληλότητα αυτών όσο και τη δυνατότητα λήψεως από πλευράς χορηγήσεως αδειας από τους αρμόδιους φορείς, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη και τους σχετικούς περιβαλλοντικούς όρους. [...]».

1.9. Με την με αρ. 827/5/06-05-2014 απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Ο.Α.Ε. και την με αρ. 4534/30-05-2014 απόφαση της Διευθύνουσας Επιτροπής της Ε.Ο.Α.Ε., εγκρίθηκαν ο 1ος Α.Π.Ε. και το 1ο Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε., για συνολικό ύψος δαπάνης 16.257.396,00€ (με Φ.Π.Α.), εκ των οποίων 9.982.297,72€ για εργασίες μαζί με Γ.Ε. & Ο.Ε., 459.086,18€ για δαπάνη απροβλέπτων, 120.000,00€ για δαπάνη μελετών, 1.688.876,07€ για δαπάνη ασφάλτου με Γ.Ε. & Ο.Ε., 231.325,15€ για απολογιστικές εργασίες, 735.809,88€ για δαπάνη αναθεώρησης και 3.040.001,00€ για Φ.Π.Α., ήτοι σε ισοζύγιο με το αρχικό οικονομικό αντικείμενο.

1.10. Με την με αρ. 853/8/12-11-2014 απόφαση του Δ.Σ. της Ε.Ο.Α.Ε., εγκρίθηκαν για το εν θέματι έργο: α) ο 2^{ος} Α.Π.Ε. (Αρχικής Σύμβασης και Συμπληρωματικής Σύμβασης), για συνολικό ύψος δαπάνης 16.907.396,00€ (με Φ.Π.Α.), που αναλύεται ως εξής: - Σύνολο δαπάνης αρχικής σύμβασης 16.257.396,00€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., εκ των οποίων 10.281.831,52€ για εργασίες μαζί με Γ.Ε. & Ο.Ε., 159.552,38€ για δαπάνη απροβλέπτων, 120.000,00€ για δαπάνη μελετών, 1.688.876,07€ για δαπάνη ασφάλτου με Γ.Ε. & Ο.Ε., 231.325,15€ για απολογιστικές εργασίες, 735.809,88€ για δαπάνη αναθεώρησης και 3.040.001,00€ για Φ.Π.Α., ήτοι σε ισοζύγιο με τον εγκεκριμένο 1ο Α.Π.Ε., - Σύνολο δαπάνης 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης 650.000,00€ (με Φ.Π.Α.), εκ των οποίων 466.738,10€ για εργασίες μαζί με Γ.Ε. & Ο.Ε., 42.006,43€ για δαπάνη απροβλέπτων, 19.710,75€ για δαπάνη αναθεώρησης και 121.544,72€ για Φ.Π.Α., β) το 2ο Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε. και γ) η σύναψη της 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης, συνολικής δαπάνης 650.000,00€ με Φ.Π.Α., υπό την αίρεση της σύμφωνης γνώμης της Αρχής.

1.11. Ακολούθως, με την με αρ. 4677/17-02-2015 απόφαση της Διευθύνουσας Επιτροπής της Ε.Ο.Α.Ε., εγκρίθηκαν: α) ο 2ος Α.Π.Ε. (Αρχικής Σύμβασης) και β) το 2ο Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε., όσον αφορά τις εργασίες που σχετίζονταν με την Αρχική Σύμβαση του Έργου (ήτοι, 2ο ΝΤ1, 2ο ΝΤ4 και 2ο ΝΤ5). Όπως ρητά αναγράφεται στο σώμα της εν λόγω απόφασης, «Ο 2ος Α.Π.Ε. εγκρίνεται μόνο ως προς το αντικείμενο της κύριας σύμβασης».

1.12. Η αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (Ε.Π. “Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας”)-ΕΥΔ/ΕΠ-ΕΠ, με το με αρ. 5901/16-12-2014 έγγραφό της, διατύπωσε τη σύμφωνη γνώμη της για τον 2ο Α.Π.Ε. του Υποέργου «Κάθετος Άξονας Εγνατίας οδού Θεσσαλονίκη–Ν.Μουδανιά–Ποτίδαια: Βελτίωση – διαπλάτυνση τμήματος Ν.Μουδανιά–Ποτίδαια από χ.θ. 0+000 έως χ.θ. 4+200 (58.4.1)» της Πράξης «Κάθετος Άξονας Εγνατίας οδού Θεσσαλονίκη–Ν.Μουδανιά–Ποτίδαια: Βελτίωση – διαπλάτυνση τμήματος Ν.Μουδανιά–Ποτίδαια», με κωδικό ΟΠΣ “482187”, «δεδομένου ότι δεν τροποποιείται το βασικό σχέδιο του έργου, δηλαδή η όλη κατασκευή και τα βασικά διακριτά στοιχεία της, παραμένουν όπως προβλέπονται στην αρχική σύμβαση. Η 1η Συμπληρωματική Σύμβαση κρίνεται κατ' αρχάς επιλέξιμη για συγχρηματοδότηση υπό την προϋπόθεση έγκρισής της από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα (Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και Ελεγκτικό Συνέδριο)».

1.13. Σε συνέχεια των ανωτέρω, η Ε.Ο.Α.Ε., με το με αρ. πρωτ. 1804/17-03-2015 (αρ. πρωτ. εισερχ. 1305/08-03-2015) έγγραφό της, αιτήθηκε την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί στη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α' του

π.δ. 60/2007, για την ανάθεση της 1ης Σ.Σ.Ε., προϋπολογιζόμενης δαπάνης 528.455,28€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 23%, στο εν θέματι εκτελούμενο έργο. Στην οικεία Αιτιολογική Έκθεση της 12-11-2014, που συνόδευε τον 2ο Α.Π.Ε., η ανάγκη σύναψης της υπό κρίση 1ης συμπληρωματικής σύμβασης αιτιολογούνταν ως εξής: «[...] 5.3. 1η ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ Κατά την εξέλιξη της αρχικής σύμβασης, προέκυψε η ανάγκη κάλυψης πρόσθετων δαπανών μεταφοράς αδρανών υλικών που κατέστησαν αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων και απαιτούνται για την άρτια εκτέλεση και ολοκλήρωση του έργου, οι οποίες δεν κατέστη δυνατόν να προβλεφθούν κατά την σύνταξη του προϋπολογισμού του αρχικού έργου, αν και καταβλήθηκε η ενδεδειγμένη επιμέλεια και προσοχή. 5.3.1. Λόγοι που επιβάλλουν την σύναψη της 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης Για την ολοκλήρωση του έργου απαιτείται η προμήθεια των αδρανών υλικών λατομείου που περιλαμβάνονται στα πιο κάτω άρθρα του τιμολογίου της μελέτης κατά Ομάδα Εργασιών. [...] Η έγκαιρη προμήθεια των υλικών αυτών αποτελεί προϋπόθεση για τον προγραμματισμό της απόδοσης τμημάτων της υπό κατασκευή οδού στην κυκλοφορία αλλά και για την ολοκλήρωση του συνόλου του έργου εντός της συμβατικής προθεσμίας καθώς και κυρίως εντός της περιόδου χρηματοδότησής του. Με δεδομένο ότι το πλησιέστερο στο έργο λατομείο αδρανών υλικών της εταιρίας ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε. λειτουργούσε στην περιοχή της Νέας Τενέδου Ν. Χαλκιδικής και σε απόσταση 17,00 χιλιομέτρων από το κέντρο βάρους του έργου, διαμορφώθηκαν κατά την σύνταξη του προϋπολογισμού της μελέτης οι τιμές των ως άνω άρθρων του τιμολογίου λαμβάνοντας ως απόσταση μεταφοράς των απαραίτητων αδρανών υλικών λατομείου του έργου τα 17,00 χιλιόμετρα. Το γεγονός αυτό ήταν γνωστό, στις συμμετέχουσες εργοληπτικές επιχειρήσεις, κατά την ημερομηνία (21-8-2012) διεξαγωγής του διαγωνισμού του έργου, προς εξασφάλιση της ισότητας και του υγιούς ανταγωνισμού κατά την διαμόρφωση των οικονομικών προσφορών τους. Η λειτουργία όμως του ως άνω λατομείου της εταιρίας ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε. στην περιοχή της Νέας Τενέδου Ν. Χαλκιδικής διεκόπη ξαφνικά και απρόβλεπτα την 30-10-2012 όπως προκύπτει από το υπ' αριθμό 40/2013 (ΑΔΑ: ΒΛΓ1ΩΚΤ-ΠΕΥ) πρακτικό του Δημοτικού Συμβουλίου Νέας Προποντίδας αλλά και με το με αρ. πρωτ. 36027/12.11.14 έγγραφο του Δημάρχου Νέας Προποντίδας, μεταβάλλοντας και ανατρέποντας τα δεδομένα κοστολόγησης και διαμόρφωσης των τιμών της αρχικής μελέτης. Σήμερα, τα πλησιέστερα νομίμως λειτουργούντα λατομεία αδρανών υλικών, όπως προκύπτει από επιτόπια έρευνα [...] και από τις ιστοσελίδες του ΥΠΕΚΑ [...] είναι της εταιρίας "ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΣΙΘΩΝΙΑΣ Α.Ε." στην θέση Βραχωτό Μεταγγιτσιού Δήμου Σιθωνίας σε απόσταση 47,30 χιλιομέτρων από το έργο και της εταιρίας "ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε." στην θέση της λατομικής περιοχής Ταγαράδων του Δήμου Θέρμης, σε απόσταση 45,00 από το κέντρο βάρους του έργου. Επίσης, στην ευρύτερη περιοχή λειτουργούν τα λατομεία Γερακινής της εταιρείας "Ελληνικοί Λευκόλιθοι Α.Μ.Β.Ν.Ε.Ε.". Από τα εν λόγω μεταλλεία παράγονται και μπορούν να ενσωματωθούν στο έργο τα παρακάτω αδρανή: [...] Επομένως, από το λατομείο "ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε." είναι δυνατή η προμήθεια όλων των απαιτούμενων αδρανών υλικών ασφαλικών εργασιών καθώς και το 30% των υλικών οδοστρωσίας. Ενώ από τα μεταλλεία Γερακινής είναι δυνατή η προμήθεια θραυστών επίλεκτων υλικών λατομείου Κατηγορίας Ε4 και το 70% των αδρανών υλικών οδοστρωσίας. Βάσει των συμβατικών στοιχείων του έργου και σε απόλυτη συμφωνία με τα στοιχεία του τμήματος κοστολόγησης η μέση απόσταση μεταφοράς αδρανών υλικών λατομείου, η οποία προβλεπόταν και έχει υπολογιστεί στις συμβατικές τιμές, αφορούσε μεταφορά σε απόσταση 17,00 χιλιομέτρων. Στην προσφάτως εκδοθείσα ΕΓΚΥΚΛΙΟ με αριθμ. 18/24-09-2014 και αρ. πρωτ. Δ11γ/ο/6/7 του Υπουργού ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ. αναφέρονται τα εξής: "Με βάση τα όσα προαναφέρθηκαν ο όρος "οποιαδήποτε απόσταση" που αναγράφεται στο περιγραφικό μέρος των ΝΕΤ του έργου έχει την έννοια ότι πηγές λήψης και απόθεσης των υλικών, το οδικό δίκτυο της περιοχής και το κέντρο βάρους (λήψης ή ενσωμάτωσης) των υλικών παραμένουν όπως είχαν ληφθεί υπόψη στην μελέτη και κατά την σύνταξη των τευχών δημοπράτησης από την Αναθέτουσα Αρχή. Κατ' ουσίαν δηλαδή σημαίνει "σε οποιαδήποτε απόσταση σύμφωνα με τους όρους δημοπράτησης". Εάν μετά την δημοπράτηση του έργου διαφοροποιηθούν οι αποστάσεις μεταφορών ή οι συνθήκες διακίνησης που είχαν ληφθεί υπόψη κατά την σύνταξη των Τευχών Δημοπράτησης, για λόγους μη οφειλόμενους στον Ανάδοχο (απαίτηση χρήσης νέων δανειοθαλάμων, αποθεσιοθαλάμων, λατομείων, συγκροτημάτων κλπ, λόγω αλλαγής περιβαλλοντικών όρων, απαιτήσεων αδειοδοτήσεων, διακοπής λειτουργίας κλπ), τεκμηριώνεται η έγκριση πρόσθετης αποζημίωσης για την αντιμετώπιση "απροβλέπτων και επιγεννομένων συνθηκών", με την σύνταξη ΑΠΕ κατά τις ισχύουσες διατάξεις." Κατόπιν των ανωτέρω και

λόγω του απρόβλεπτου γεγονότος του κλεισίματος του αρχικού λατομείου, προέκυψε, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής, η ανάγκη σύνταξης της 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης ούτως ώστε να καλύψει την ανάγκη αποζημίωσης των επί πλέον της αρχικής αποστάσεων μεταφοράς κατά $45-17=28$ χλμ. των υλικών για ασφαλτικά, κατά $(45,00 \times 30\% + 23,00 \times 70\%) - 17,00 = 12,60$ km των υλικών οδοστρωσίας, και κατά $23,00 - 17,00 = 6$ Km των δανείων θραυστών επίλεκτων υλικών λατομείου Κατηγορίας E4, που απαιτείται για την προμήθεια των ως ανωτέρω αδρανών υλικών λατομείου ώστε να είναι δυνατή η ολοκλήρωση του έργου εντός της συμβατικής προθεσμίας αλλά και εντός της χρηματοδοτικής του περιόδου. Η αποζημίωση αυτή των επί πλέον αποστάσεων μεταφοράς των αδρανών υλικών λατομείου δεν είχε προβλεφθεί στο αρχικά ανατεθέν έργο, κατέστη όμως αναγκαία λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων κατά την διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών (απρόβλεπτη διακοπή λειτουργίας πλησιέστερου λατομείου). Η εξέλιξη αυτή δεν μπορούσε να προβλεφθεί και συνεπώς δεν μπορούσε να ενταχθεί στα τιμολόγια και στο τεχνικό αντικείμενο του αρχικού έργου η δαπάνη για επί πλέον απόσταση μεταφοράς των αδρανών υλικών λατομείου, αν και τηρήθηκαν οι ισχύουσες διατάξεις για την τιμολόγηση των εργασιών και καταβλήθηκε η ενδεδειγμένη επιμέλεια και προσοχή. 5.3.2. Αντικείμενο της 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης Το αντικείμενο της 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης περιλαμβάνει τις πρόσθετες δαπάνες μεταφοράς αδρανών υλικών του έργου, που κατέστησαν αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων και απαιτούνται για την άρτια εκτέλεση και ολοκλήρωση του, οι οποίες δεν κατέστη δυνατόν να προβλεφθούν κατά την σύνταξη του προϋπολογισμού του αρχικού έργου, αν και καταβλήθηκε η ενδεδειγμένη επιμέλεια και προσοχή. 5.3.3. Προϋποθέσεις σύναψης 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης Οι συμπληρωματικές δαπάνες για την μεταφορά των αδρανών υλικών του έργου που περιγράφηκαν παραπάνω, δεν μπορούν τεχνικά να διαχωριστούν από την κύρια σύμβαση αφού δεν αφορούν πρόσθετες εργασίες, αλλά είναι απολύτως απαραίτητες για την ολοκλήρωση του συνόλου του έργου εντός της συμβατικής προθεσμίας καθώς και κυρίως εντός της περιόδου χρηματοδότησης του. [...] Το ύψος της συνολικής απαιτούμενης δαπάνης της 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης ανέρχεται στο ποσόν των 650.000,00€ (με Φ.Π.Α.), εκ των οποίων 496.738,10€ για εργασίες με Γ.Ε. & Ο.Ε., 42.006,43€ για απρόβλεπτα, 19.710,75€ για αναθεώρηση και 121.544,72€ για Φ.Π.Α. Ποσοστό υπέρβασης της αρχικής Σύμβασης 4,08%. [...]

1.14. Επί του ως άνω (υπό 1.13.) αιτήματος της Ε.Ο.Α.Ε., εκδόθηκε η με **αρ. 70/02-04-2015 απόφαση της Αρχής**, με την οποία αποφασίστηκε η «μη παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος της εταιρείας “ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.” για παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για τη διενέργεια διαδικασίας διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α' του π.δ. 60/2007, για την ανάθεση 1ης Συμπληρωματικής Σύμβασης Εργασιών, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 528.455,28€ (μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 23%), σε εκτελούμενο έργο με τίτλο «Κάθετος Άξονας Εγνατίας οδού Θεσσαλονίκη–Ν.Μουδανιά–Ποτίδαια: Βελτίωση–διαπλάτυνση τμήματος Ν.Μουδανιά–Ποτίδαια από χ.θ. 0+000 έως χ.θ. 4+200 (58.4.1)», **λόγω μη συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.**».

2. Κατά της ως άνω (υπό 1.14.), με αρ. 70/02-04-2015, απόφασης της Αρχής, η Ε.Ο.Α.Ε. υπέβαλε την υπό εξέταση, με **αριθ. πρωτ. 20614/03-02-2016 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 581/04-02-2016) αίτηση θεραπείας**, όπως αυτή συμπληρώθηκε. Ειδικότερα, με την υπό κρίση αίτηση θεραπείας, η αναθέτουσα αρχή στρέφεται κατά του Κεφ. ΙΙΙ “Νομική Εκτίμηση” της προσβαλλόμενης απόφασης, που αφορά στον έλεγχο εφαρμογής της διάταξης της περ. α', της παρ. 4 του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007, προβάλλοντας εκ νέου τους ισχυρισμούς που είχε προβάλει και κατά το αρχικό αίτημά της περί παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Συνεπώς, η Ε.Ο.Α.Ε. εκ νέου ισχυρίζεται ότι το αντικείμενο της 1ης Σ.Σ.Ε. (πρόσθετο μεταφορικό έργο που προέκυψε από την αλλαγή των συνθηκών μετά τη δημοπράτηση του υπό κρίση έργου), αφορά σε συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχικώς κατακυρωθείσα μελέτη, ούτε στην αρχική σύμβαση, και τα οποία έχουν καταστεί αναγκαία για την εκτέλεση των εργασιών που περιγράφονται στην αρχική σύμβαση λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων.

2.1. Πιο συγκεκριμένα, στην αίτηση θεραπείας αναφέρονται -μεταξύ άλλων- τα κάτωθι: «-Δεδομένου ότι η δαπάνη μεταφοράς των αδρανών αποτελεί σημαντικό μέρος της δαπάνης των Άρθρων οδοστρωσίας και ασφαλικών, κατά τη σύνταξη του Τιμολογίου Μελέτης οι τιμές οδοστρωσίας (ΠΤΠ 0-150 και 0-155) και ασφαλικών (ΠΤΠ Α265) διαμορφώθηκαν, σύμφωνα με την Εγκύκλιο 11/20.06.2008 του ΥΠΕΧΩΔΕ, λαμβάνοντας υπόψη και τη δαπάνη μεταφοράς των απαιτούμενων για τις εργασίες αυτές αδρανών από τη μέση απόσταση του έργου από το πλησιέστερο λατομείο, δηλαδή το εν λειτουργία λατομείο της Ν. Τενέδου. Τον Οκτώβριο του 2012 το εν λόγω λατομείο διέκοψε τη λειτουργία του. Διαπιστώθηκε ότι, το πλησιέστερο λειτουργούν λατομείο στο Έργο είναι το λατομείο των Ταγαράδων. -Το εν λόγω λατομείο απέχει **45,00 χλμ.**, ήτοι **διπλάσια και πλέον απόσταση**, από τη συμβατικά προβλεπόμενη (**17,00 χλμ**), η οποία είχε ληφθεί υπόψη για τον προσδιορισμό της τιμής δημοπράτησης. -Η διακοπή λειτουργίας του αδειοδοτημένου λατομείου Ν. Τενέδου οφείλεται σε λόγους **που δεν εμπίπτουν** στην επιρροή των **αντισυμβαλλόμενων μερών**, αλλά ούτε μπορούσε να προβλεφθεί κατά τη δημοπράτηση, δημιουργεί ωστόσο ανάγκη για επιπλέον μεταφορικό έργο, απαραίτητο για την εξασφάλιση των απαιτούμενων αδρανών. -Το επιπλέον μεταφορικό έργο που προέκυψε μετασυμβατικά δεν οφείλεται συνεπώς, ούτε και σε λάθος προμέτρησης, εφόσον η Υπηρεσία κατά τη δημοπράτηση του Έργου ήταν υποχρεωμένη να υπολογίσει το κόστος μεταφοράς των αδρανών από τα **πλησιέστερα λατομεία** και σύμφωνα με τα δεδομένα λειτουργίας τους κατά την εποχή δημοπράτησης. Οφείλεται δε σε απρόβλεπτο γεγονός δεδομένου ότι σε αντίθετη περίπτωση η Υπηρεσία θα κοστολογούσε τα αδρανή με μεγαλύτερες αποστάσεις μεταφοράς και θα επιβάρυνε αναίτια αλλά και παρά τις κείμενες διατάξεις τη δαπάνη του Έργου. -Η απρόβλεπτη παύση λειτουργίας του μοναδικού λατομείου της περιοχής προκαλεί πέραν του διπλασίου και πλέον, του συμβατικού, μεταφορικό έργο, το οποίο δεν μπορεί να βαρύνει μονομερώς την ανάδοχο και να απαλλάξει το δημόσιο από την υποχρέωση αποζημίωσης πραγματικών και αναγκαίων δαπανών για την κατασκευή του έργου. Άλλωστε ούτε η Ανάδοχος αλλά ούτε οι υπόλοιπες διαγωνιζόμενες εταιρίες μπορούσαν να λάβουν υπόψη τους ένα τέτοιο ενδεχόμενο, και να το κοστολογήσουν ώστε να μπορούν να αναλάβουν μονομερώς το βάρος του. Αν στην πραγματικότητα συνέβαινε ένα τέτοιο γεγονός οι προσφορές τους θα ήταν ακριβότερες και τελικά ασύμφωρες για το δημόσιο. -Σύμφωνα με τους γενικούς όρους και τις περιγραφές των Άρθρων οδοστρωσίας και ασφαλικών του Τιμολογίου Μελέτης, στις τιμές μονάδας των εργασιών αυτών περιλαμβάνονται και οι δαπάνες μεταφοράς των υλικών από οποιαδήποτε απόσταση. Με τη διατύπωση αυτή το δημόσιο καθιστά σαφές ότι στις τιμές μονάδας του Τιμολογίου περιλαμβάνεται και η δαπάνη μεταφοράς των αδρανών από οποιαδήποτε απόσταση, εντός των πλαισίων που προσδιορίζουν οι συμβατικές μελέτες και τα λοιπά συμβατικά στοιχεία, την οποία και κοστολόγησε και επομένως η ανάδοχος είναι υποχρεωμένη στα πλαίσια αυτά να επιβαρυνθεί με τις μεταφορές των απαιτούμενων υλικών. Ωστόσο η έννοια της οποιασδήποτε απόστασης δεν μπορεί να είναι απεριόριστη, όταν μάλιστα το κόστος των μεταφορών είναι εξαιρετικά σημαντικό για τέτοιας φύσης έργα όπως η οδοποιία, γεγονός που επισημαίνεται και από το Υπουργείο το οποίο υποδεικνύει λεπτομερώς στις Υπηρεσίες τον τρόπο υπολογισμού τους. Το επιπλέον μεταφορικό έργο των υλικών από το λατομείο Ταγαράδων οφείλεται σε απρόβλεπτο γεγονός, εκτός της επιρροής του Δημοσίου ή της Αναδόχου, και δεν θα μπορούσε να περιληφθεί στην αρχική Σύμβαση για τους προαναφερόμενους λόγους. Επιπλέον δεν τροποποιεί το βασικό σχεδιασμό του Έργου ούτε την ποιότητά του, είναι όμως αναγκαίο για την έντεχνη κατασκευή της οδού και δεν μπορεί να διαχωριστεί από την αρχική Σύμβαση δεδομένου εξασφαλίζει την προσκόμιση στον τόπο ενσωμάτωσης υλικών που αποτελούν βασικό συνθετικό στοιχείο της συμβατικά κατασκευαζόμενης οδού. Επομένως έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Άρθρου 57, του Ν.3669/2008, και βάσει αυτών μπορούν να ανατεθούν στον Ανάδοχο της Αρχικής Σύμβασης με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης του Άρθρου 25, του Π.Δ. 60/2007. Με άλλα λόγια, όπως συνομολογεί άλλωστε και η ίδια η Αρχή τεκμαίρεται ότι συντρέχει η προϋπόθεση β) του Άρθρου 25, παρ. 4 περ. α' του Π.Δ. 60/2007 περί απρόβλεπτης περίπτωσης όσον αφορά τυχόν δαπάνες μεταφοράς υλικών, η οποία όμως επιπροσθέτως εν προκειμένω αιτιολογείται πλήρως, ειδικώς και επαρκώς ότι συντρέχει για τους προαναφερόμενους υπό III.Γ λόγους, ήτοι εξαιτίας ουσιώδους αλλαγής των συνθηκών μετά τη δημοπρασία του υπό κρίση έργου, σε σχέση με τις υφιστάμενες κατά τη σύνταξη των τευχών δημοπράτησης (διακοπή λειτουργίας λατομείου Τενέδου και αναγκαστική λήψη των λατομικών προϊόντων από το λατομείο Ταγαράδων που βρίσκεται σε υπερδιπλάσια απόσταση από την αρχικώς εκτιμηθείσα) αναγόμενης σε όλως απρόβλεπτους

λόγους. Δεν πρόκειται συνεπώς για καμία παραβίαση των θεμελιωδών αρχών της διαφάνειας, της ισότητας συμμετοχής στις διαδικασίες για την κατάρτιση δημοσίων συμβάσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού και αλλοίωση των διατάξεων του Άρθρου 25, παρ. 4 περ. α' του Π.Δ. 60/2007, όπως αναφέρεται στην Απόφαση της Αρχής. **β) Εξάλλου, κατά την ΕΛΣυν 63/11 «ως συμπληρωματικές εργασίες θεωρούνται εκείνες, για τις οποίες συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: α) παρουσιάζουν αναγκαία συνάφεια με το έργο και δεν περιλαμβάνονται στην αρχικά συναφθείσα σύμβαση, β) κατέστησαν αναγκαίες κατά την τεχνική εκτέλεση του έργου όπως αυτό περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων και γ) είτε δεν μπορούν τεχνικά ή οικονομικά να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση, χωρίς να δημιουργήσουν μείζονα προβλήματα για την αναθέτουσα αρχή, είτε παρά τη δυνατότητα διαχωρισμού τους, είναι απόλυτα αναγκαίες για την τελειοποίησή της. Τέτοιες εργασίες θεωρούνται αυτές, οι οποίες προβλέπονται κατ' είδος από το συμβατικό τιμολόγιο και τον προϋπολογισμό, αλλά εκτελούνται σε ποσότητες μεγαλύτερες από τις προβλεπόμενες (πρόσθετες ή υπερσυμβατικές εργασίες) είτε δεν προβλέπονται καθόλου ή προβλέπονται μεν αλλά εκτελούνται με διαφορετικό τρόπο (νέες εργασίες).** ..... Ως απρόβλεπτες δε περιστάσεις θεωρούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ανάγονται στο χρόνο κατάρτισης της αρχικής σύμβασης και παρότι η μελέτη (οριστική ή προμελέτη) με βάση την οποία προσδιορίστηκε το τεχνικό αντικείμενο του έργου υπήρξε κατά το δυνατόν πλήρης και ακριβής, αντικειμενικά δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν, σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής και να ενταχθούν στο αρχικό έργο και την αντιστοίχως συναφθείσα σύμβαση. Οι περιστάσεις δε που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση του απρόβλεπτου δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη». Σύμφωνα δε με τις διατάξεις των Άρθρων 7, παρ. 1 και 6 παρ. 2 του Ν. 1418/1984 και Άρθρων 28, παρ. 4 και 34, του Π.Δ. 609/1985 (κωδ. άρθρ. 37 του Ν. 3669/2008 ΚΔΔ) ο Ανάδοχος υποχρεούται να κατασκευάζει το Έργο σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης, όπως καταγράφονται στα συμβατικά τεύχη και στη μελέτη του Έργου. Επίσης υποχρεούται να συμμορφώνεται προς τις έγγραφες εντολές του εργοδότη, εφόσον αυτές είναι σύμφωνες με το νόμο και τη Σύμβαση, ο δε εργοδότης υποχρεούται στην περίπτωση αυτή να καταβάλει στον Ανάδοχο την αναλογούσα στις εντελλόμενες εργασίες αμοιβή του. Στην περίπτωση δε που εξαιτίας περιστάσεων που ανέκυψαν κατά την εκτέλεση του έργου, υπάρχει ανάγκη εκτελέσεως νέων ή συμπληρωματικών εργασιών, που δεν προβλέπονταν στην αρχική Σύμβαση, απαιτείται η σύναψη νέας Συμπληρωματικής Σύμβασης για τις εργασίες αυτές. Πέραν της αναγκαιότητας εκτελέσεως των νέων εργασιών προαπαιτείτε να μην ήταν αυτές προβλέψιμες κατά τη συνομολόγησή της αρχικής Σύμβασης (βλ. ΠΕΑ 6194/05 ΕΛΔ 48.240, ΠΕΑ 4095/08 ΝΟΜΟΣ, ΠΕΑ 4975/2011). Επιπλέον προϋπόθεση είναι οι ως άνω εργασίες να μην μπορούν τεχνικά ή οικονομικά να διαχωριστούν από την κύρια Σύμβαση, χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις Αναθέτουσες Αρχές ή αν και μπορούν να διαχωριστούν από την αρχική Σύμβαση, είναι απόλυτα αναγκαίες για την τελειοποίησή της. Περαιτέρω, από τις ίδιες διατάξεις και κατ' επίκληση των παρ. 1 και 2 του Άρθρου 8 του ως άνω ν. 1418/1984 (κωδ. Άρθρο 57 ΚΔΔ) και 43 του Π.Δ. 609/1985, συνάγεται ότι, εάν κατά την εκτέλεση του Έργου ανακύψει η ανάγκη μεταβολών, είτε στη μορφή του Έργου, είτε στην ποιότητα ή το είδος, είτε στην ποσότητα των εργασιών, για την αρτιότερη ή λειτουργικότερη κατασκευή του, ο κύριος ή ο φορέας κατασκευής του Έργου μπορεί να επιφέρει τις αντίστοιχες τροποποιήσεις και ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τις αποδεχθεί, εφόσον δόθηκε σχετική εντολή και ακολούθησε η σύνταξη νέου ΑΠΕ και ΠΚΤΜΝΕ με τις τιμές των εργασιών αυτών, στα οποία υπογράφει συμφωνώντας ο Ανάδοχος. Κατ' αυτόν τον τρόπο θεωρείται ότι έχει καταρτισθεί νέα σύμβαση για τις αναγκαίες λόγω των επιβαλλόμενων μεταβολών νέες εργασίες. γ) Οι επίμαχες εργασίες που περιλαμβάνονται στην 1^η ΣΣΕ και αφορούν το πρόσθετο μεταφορικό κόστος αφορούν εξ ολοκλήρου συμπληρωματικά έργα του αρχικού φυσικού αντικείμενου καθότι οι εν λόγω εργασίες δεν περιλαμβάνονταν στην αρχικώς εγκεκριμένη μελέτη, ούτε στην αρχική Σύμβαση, παρουσιάζουν δε αναγκαία συνάφεια με το Έργο και κατέστησαν αναγκαίες για την ολοκλήρωση της Σύμβασης: Συνεπώς, ουδόλως ευσταθεί ότι από το συνδυασμό των Άρθρων Α-5, Β-5 της Ε.Σ.Υ. και το Άρθρο Α-12 του Τιμολογίου Μελέτης στην προσφορά της Αναδόχου περιλαμβάνεται και κάθε τυχόν πρόσθετη δαπάνη που θα προκύψει από οποιονδήποτε λόγο κατά την προμήθεια των απαιτούμενων υλικών από λατομεία, περιλαμβανομένων και των δαπανών εξαιτίας τυχόν πρόσθετων μεταφορικών εργασιών που θα ληφθούν από οποιαδήποτε πηγή και από οποιαδήποτε απόσταση στον τόπο του Έργου, και ότι το όποιο κόστος

μεταφοράς των υλικών έχει ήδη προϋπολογισθεί και έχει ενσωματωθεί στην ενιαία τιμή του τιμολογίου της προσφοράς της Αναδόχου και στη συναφθείσα Σύμβαση, και δη ανεξαρτήτως της απόστασης μεταφοράς που εν τέλει η Ανάδοχος θα κληθεί να καλύψει, αναγόμενη στο συνήθη επιχειρηματικό κίνδυνο της Αναδόχου, η οποία συντάσσει την οικονομική προσφορά της με βάση τις ειδικότερες συνθήκες του Έργου και συνυπολογίζοντας την πιθανότητα μεταβολής του εν λόγω κόστους. Όπως προκύπτει από τα αναλυτικώς αναφερόμενα στην παρούσα το πρόσθετο μεταφορικό κόστος προέκυψε από την ανάγκη εκτέλεσης των εν λόγω εργασιών κατά τρόπο όλως διαφορετικό σε σχέση με τα οριζόμενα στη Σύμβαση, ήτοι διανύοντας σχεδόν υπερδιπλάσια απόσταση, λόγω διακοπής της λειτουργίας του λατομείου Τενέδου, από αυτήν που ελήφθη υπόψη κατά τη διαμόρφωση των τιμών των θραυστών υλικών κατηγορίας E4, των αδρανών οδοστρωσίας και ασφαλικών στα πλαίσια σύνταξης του Τιμολογίου Μελέτης δεδομένου ότι κατά την σύνταξή του ήταν σε λειτουργία το λατομείο Τενέδου και κατά συνέπεια συνιστούν νέα εργασία. Το γεγονός που οδήγησε εν τέλει στην αναγκαστική λήψη των λατομικών προϊόντων από το λατομείο Ταγαράδων, που βρίσκεται σε υπερδιπλάσια απόσταση από την αρχικώς εκτιμηθείσα, και κατ' επέκταση το πρόσθετο μεταφορικό κόστος που προέκυψε, υπήρξε αποτέλεσμα όλως απρόβλεπτων περιστάσεων για την ανάθεσή της, εξ ου και συνιστά σε κάθε περίπτωση νέα εργασία που πρέπει να περιληφθεί σε ΣΣΕ και ΑΠΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 25, παρ. 4 περ. α' του Π.Δ. 60/2007. Επικουρικά αναφέρεται ότι με την υπ' αριθμ. 234/2015 απόφαση της ΕΑΑΔΗΣΥ έγινε δεκτό το αίτημα προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση συμπληρωματικής σύμβασης με παρόμοιο αντικείμενο και αιτιολόγηση σε όμορη εργολαβία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Εξάλλου όπως προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την ελεγχόμενη Συμπληρωματική Σύμβαση, οι επίμαχες εργασίες πρόσθετου μεταφορικού έργου για την εισκόμιση αδρανών υλικών οδοστρωσίας και ασφαλικών είναι απόλυτα συναφείς με τις ήδη ανατεθεισες στα πλαίσια της αρχικής Σύμβασης, αποτελούν δε όλως συμπληρωματικές εργασίες που αποσκοπούν στην συμπλήρωση και αρτιότητα του αρχικού Έργου, και συνεπώς παρά το γεγονός ότι η Αρχή παρέλειψε να εξετάσει τις λοιπές προϋποθέσεις του Άρθρου 25, παρ. 4 περ. α' του Π.Δ. 60/2007 (θεωρώντας ότι παρέλκει η εξέτασή τους μετά την κρίση στην οποία ήχθη ότι δεν πρόκειται για συμπληρωματικές εργασίες), θα πρέπει να παρασχεθεί η σύμφωνη γνώμη σας για τη σύναψη της υπόψη Συμπληρωματικής Σύμβασης. [...]

2.2. Περαιτέρω, με το με αρ. πρωτ. 21519/19-02-2016 (αρ. πρωτ. εισερχ. 883/22-02-2016) συμπληρωματικό έγγραφο της αιτούσας, διευκρινίζεται ότι: «**δεν έχει υπογραφεί η 1η Συμπληρωματική Σύμβαση μεταξύ της Εγνατίας Οδού Α.Ε. και της αναδόχου κατασκευής**» και διαβιβάζονται συνημμένα τα ακόλουθα: α) η με αρ. 4821/10-12-2015 απόφαση της Διευθύνουσας Επιτροπής της Ε.Ο.Α.Ε., με την οποία εγκρίθηκε **παράταση** της συνολικής προθεσμίας περαίωσης του εν θέματι **έργου έως 18-07-2016**, β) η με αρ. 18712πε/19-01-2016 σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας διαχειριστικής αρχής για την προαναφερθείσα παράταση, στην οποία επιπλέον αναφέρεται ότι: «[...] το έργο θα γίνει *phasing* στην επόμενη περίοδο, συνεπώς οι δαπάνες μετά την 1/1/2016 θα καλυφθούν από το ΕΣΠΑ 2014-2020», γ) αντίγραφο του τελευταίου λογαριασμού του έργου (26η Εντολή Πληρωμής Εργασιών), από το οποίο προκύπτει ότι η αιτούμενη αποζημίωση δεν έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα και δ) σύντομη ενημέρωση για την πρόοδο του έργου έως σήμερα.

II. Νομικό πλαίσιο

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπερ. δδ' της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, «δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά

περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής. [...]».

4. Οι σχετικές διατάξεις του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ “περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών”, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Νοεμβρίου 2005» (Α’ 64) ορίζουν τα ακόλουθα:

4.1. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1, το εν λόγω π.δ. «εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια : [...] γ) 5.278.000 € για τις δημόσιες συμβάσεις έργων [...]».

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2342 της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2015 “για την τροποποίηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων”, το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε σε 5.225.000,00€.

4.2. Στο άρθρο 8 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 ορίζεται ότι: «Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης [...]» και στην παρ. 2 ότι: «Η αποτίμηση πρέπει να ισχύει κατά το χρόνο αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 ή, στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται μια τέτοια προκήρυξη, κατά το χρονικό σημείο έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης [...]».

4.3. Στο άρθρο 25 ομοίως του π.δ. 60/2007 ορίζεται ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: [...] 4) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων και υπηρεσιών: α) όταν αφορούν συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχικώς κατακυρωθείσα μελέτη ούτε στην αρχική σύμβαση και τα οποία, λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων, κατέστησαν αναγκαία για την εκτέλεση των εργασιών ή της υπηρεσίας, όπως περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση γίνεται στον οικονομικό φορέα που εκτελεί τις υπηρεσίες αυτές ή την υπηρεσία αυτή, εφόσον τα συμπληρωματικά έργα ή οι υπηρεσίες είτε δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές είτε μπορούν να διαχωριστούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, πλην όμως είναι απόλυτα αναγκαία για την ολοκλήρωσή της. Το σωρευτικό ποσό των συναπτομένων συμβάσεων συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 50% του ποσού της αρχικής σύμβασης [...]».

5. Οι διατάξεις της με αριθμ. Δ11γ/0/9/7/07-02-2013 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β’ 363) με θέμα «Αναπροσαρμογή και συμπλήρωση Ενιαίων Τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών, Πρασίνου και Ηλεκτρομηχανολογικών Εργασιών Οδοποιίας, Υδραυλικών και Λιμενικών» και, πιο συγκεκριμένα, στο “Περιγραφικό Τιμολόγιο Έργων Οδοποιίας ΝΕΤ-ΟΔΟ – ΕΚΔΟΣΗ 3.0/Γενικοί Όροι” ορίζουν ότι: «Αντικείμενο του παρόντος τιμολογίου είναι ο καθορισμός τιμών μονάδος των εργασιών, που είναι απαραίτητες για την έντεχνη ολοκλήρωση του Έργου, όπως προδιαγράφεται στα λοιπά Τεύχη Δημοπράτησης που ορίζονται στη Διακήρυξη. 1. [...] στις τιμές μονάδος του παρόντος Τιμολογίου, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά περιλαμβάνονται τα κάτωθι: [...] 1.12. Οι δαπάνες προμήθειας ή παραγωγής, φορτοεκφόρτωσης και μεταφοράς στη θέση ενσωμάτωσης και τυχόν προσωρινών αποθέσεων και επαναφορτώσεων αδρανών υλικών προέλευσης λατομείων,

ορυχείων κλπ. πλην των περιπτώσεων που στα οικεία άρθρα του παρόντος Τιμολογίου αναφέρεται ρητά ότι η μεταφορά πληρώνεται ιδιαίτερα (άρθρα που επισημαίνονται με αστερίσκο [*]). [...] Οι τιμές μονάδος του παρόντος Τιμολογίου που φέρουν την σήμανση [*] παραπλεύρως της αναγραφόμενης τιμής σε ΕΥΡΩ δεν συμπεριλαμβάνουν την δαπάνη της καθαρής μεταφοράς των, κατά περίπτωση, υλικών ή προϊόντων. Η Δημοπρατούσα Αρχή θα προσθέσει στις τιμές αυτές την δαπάνη του μεταφορικού έργου, με βάση τα στοιχεία της μελέτης και τις συνθήκες εκτέλεσης του έργου. Για τον προσδιορισμό της ως άνω δαπάνης του μεταφορικού έργου καθορίζονται οι ακόλουθες τιμές μονάδας σε €/m³.km [...] Οι τιμές αυτές έχουν εφαρμογή στον προσδιορισμό της τιμής του αστερίσκου [*] των άρθρων του παρόντος τιμολογίου των οποίων οι εργασίες επιμετρώνται σε κυβικά μέτρα (m³), κατά τον τρόπο που καθορίζεται σε έκαστο άρθρο. [...] Η δαπάνη του μεταφορικού έργου, όπως προσδιορίζεται στο παρόν τιμολόγιο (NET ΟΔΟ), προστίθεται στην τιμή βάσεως των άρθρων που επισημαίνονται με [*], και αναθεωρείται με βάση τον εκάστοτε καθοριζόμενο κωδικό αναθεώρησης (δεν προβλέπεται άλλη, ιδιαίτερη αναθεώρηση του μεταφορικού έργου) [...].».

6. Σε συνέχεια της προαναφερθείσας (υπό 6) υπουργικής απόφασης, εκδόθηκαν δύο σχετικές Εγκύκλιοι της Διεύθυνσης Προγράμματος Πρότυπων και Διεθνών Σχέσεων (Δ11) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του τ.Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων:

6.1. Η Εγκύκλιος Ε7/2013 (αρ. πρωτ. Δ11γ/ο/5/8/12-02-2013 και ΑΔΑ: ΒΕΥΣ1-ΞΘΕ), με την οποία διευκρινίζονται ως προς τις δαπάνες μεταφοράς τα ακόλουθα: «[...] Οδηγίες για τον αστερίσκο [*]. Όταν ο προϋπολογισμός του έργου περιλαμβάνει άρθρα που επισημαίνονται με αστερίσκο [*] απαιτείται υπολογισμός της δαπάνης του μεταφορικού έργου κατ' άρθρο. Στους Γενικούς Όρους των NET περιλαμβάνονται πίνακες τιμών του μεταφορικού έργου ανά κυβοχιλιόμετρο (m³.km), αναλόγως των συνθηκών διακίνησης των προϊόντων και υλικών. Οι τιμές αυτές περιλαμβάνουν ανηγμένη την επιστροφή του άδειου αυτοκινήτου στη θέση του ορύγματος και αναφέρονται σε συμπυκνωμένα υλικά και προϊόντα στις εκάστοτε θέσεις κατασκευής (π.χ. εκσκαφές σε όγκο ορύγματος, συμπυκνωμένες στρώσεις υλικών κ.ο.κ.). Ως εκ τούτου σε καμιά περίπτωση δεν εφαρμόζεται συντελεστής επιπλήσματος. Η απόσταση μεταφοράς προσδιορίζεται με βάση τις συνθήκες εκτέλεσης των εργασιών, το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, τις απαιτήσεις που τίθενται από τους περιβαλλοντικούς όρους του έργου (η έκδοση των οποίων αποτελεί προϋπόθεση για τη δημοπράτηση των περισσοτέρων έργων), καθώς και λοιπές κείμενες διατάξεις). Σε κάθε περίπτωση προσδιορίζεται η μέση απόσταση μεταφοράς (π.χ. από το κέντρο βάρους των χωματισμών του έργου μέχρι τον αποθεσιοθάλαμο ή τον δανειοθάλαμο ή τη μέση απόσταση προς αυτούς εάν προβλέπονται περισσότεροι -από το κέντρο βάρους του έργου μέχρι το συγκρότημα παραγωγής ασφαλτοσκυροδέματος που λειτουργεί στην περιοχή του έργου κ.ο.κ.). Δοθέντος ότι το μεταφορικό έργο συνιστά σημαντικό μέρος της δαπάνης αρκετών έργων (π.χ. έργων οδοποιίας, υδραυλικών έργων εντός πόλεως κλπ), η μέση απόσταση μεταφοράς οφείλει να τεκμηριώνεται επαρκώς στις προμετρήσεις των έργων. Δεν είναι λογικό οι χωματισμοί να υπολογίζονται με τη σύνταξη εκτενών αναλυτικών πινάκων και οι μεταφορές, που ενίοτε είναι υψηλότερης δαπάνης, να μην αντιμετωπίζονται κατ' ανάλογο τρόπο. Ούτε είναι λογικό να επιβαρύνονται υπερβολικά οι τιμές βάσης των εργασιών με ανύπαρκτο μεταφορικό έργο. Ιδιαίτερος υπολογισμός της μεταφορικής δαπάνης προβλέπεται και σε εργασίες που τιμολογούνται σε τετραγωνικά ή σε τρέχοντα μέτρα. Στις περιπτώσεις αυτές οι τιμές μονάδας των μεταφορών πολλαπλασιάζονται επί το πάχος της στρώσης σε μέτρα (πάχος στρώσης οδοστρωσίας 0,10 m), ή εφαρμόζονται οι συμβατικοί συντελεστές αναγωγής που καθορίζονται στα περιγραφικά NET (λ.χ. αποξήλωση πλακοστρώσεων).».

6.2. Η Εγκύκλιος Ε18/2014 (αρ. πρωτ. Δ11γ/ο/6/7/24-09-2014 και ΑΔΑ: Ω8ΘΛ1-ΤΘΥ), με την οποία παρέχονται πρόσθετες οδηγίες και διευκρινίσεις σχετικά με τον προσδιορισμό της δαπάνης του μεταφορικού έργου με βάση τα Ενιαία Τιμολόγια, ως εξής: «[...] Β. Πρόσθετες οδηγίες και διευκρινίσεις. Στα NET αναφέρεται ρητά ότι η μεταφορική δαπάνη υπολογίζεται κατά περίπτωση βάσει των τοπικών συνθηκών του έργου (μέση απόσταση μεταφοράς, χαρακτηριστικά οδικού

δικτύου κλο) και προστίθεται στην “τιμή βάσεως” των άρθρων που επισημαίνονται με αστερίσκο, τα οποία στο περιγραφικό τους μέρος αναφέρουν “με την μεταφορά σε οποιαδήποτε απόσταση”. [...] Με βάση τα όσα προαναφέρθηκαν ο όρος “οποιαδήποτε απόσταση” που αναγράφεται στο περιγραφικό μέρος των ΝΕΤ του έργου έχει την έννοια ότι πηγές λήψης και απόδοσης των υλικών, το οδικό δίκτυο της περιοχής και το κέντρο θάρους (λήψης ή ενσωμάτωσης) των υλικών παραμένουν όπως είχαν ληφθεί υπόψη στην μελέτη και κατά την σύνταξη των τευχών δημοπράτησης από την Αναθέτουσα Αρχή. Κατ' ουσίαν δηλαδή σημαίνει “σε οποιαδήποτε απόσταση σύμφωνα με τους όρους δημοπράτησης”. Εάν μετά την δημοπράτηση του έργου διαφοροποιηθούν οι αποστάσεις μεταφορών ή οι συνθήκες διακίνησης που είχαν ληφθεί υπόψη κατά την σύνταξη των Τευχών Δημοπράτησης, για λόγους μη οφειλόμενους στον Ανάδοχο (απαίτηση χρήσης νέων δανειοθαλάμων, αποθεσιοθαλάμων, λατομείων, συγκροτημάτων κλπ, λόγω αλλαγής περιβαλλοντικών όρων, απαιτήσεων αδειοδοτήσεων, διακοπής λειτουργίας κλπ), τεκμηριώνεται η έγκριση πρόσθετης αποζημίωσης για την αντιμετώπιση “απροβλέπτων και επιγενομένων συνθηκών”, με την σύνταξη ΑΠΕ κατά τις ισχύουσες διατάξεις.».

7. Τέλος, στο άρθρο 24 του ν. 2690/1999 (Α' 45) «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» ορίζεται ότι: «1. Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής, ή ενδικοφανούς προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη μπορεί, για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την ανάκληση ή την τροποποίησή της (αίτηση θεραπείας), είτε, από την αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιεραρχική προσφυγή). 2. Η διοικητική αρχή στην οποία υποβάλλεται η, κατά την προηγούμενη παράγραφο, αίτηση οφείλει να γνωστοποιήσει στον ενδιαφερόμενο την απόφασή της για την αίτηση αυτή το αργότερο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες, εκτός αν από ειδικές διατάξεις προβλέπεται διαφορετική προθεσμία. [...]».

III. Νομική Εκτίμηση

8. Η υπό εξέταση αίτηση θεραπείας αφορά στην επανεξέταση του με αρ. πρωτ. 1804/17-03-2015 (αρ. πρωτ. εισερχ. 1305/18-03-2015) αιτήματος της εταιρείας “ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.” (Ε.Ο.Α.Ε.), επί του οποίου εκδόθηκε η με αρ. 70/02-04-2015 απόφαση της Αρχής, με την οποία είχε κριθεί ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, για παροχή σύμφωνης γνώμης. Από τα στοιχεία του φακέλου (βλ. ανωτέρω, Ιστορικό, υπό 2.2.) προκύπτει ότι το έργο «θα γίνει phasing» κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο (“ΕΣΠΑ 2014-2020”). Ωστόσο, δεδομένου ότι ούτε από τα προσκομισθέντα στοιχεία και έγγραφα, ούτε από τους ισχυρισμούς της αιτούσας στην υπό κρίση αίτηση θεραπείας προκύπτει απόφαση ένταξης του εν θέματι έργου, δεν τίθεται ζήτημα εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 28 παρ. 3 του ν. 4314/2014.

9. Επισημαίνεται, εκ νέου, ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να

συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

10. Όπως παγίως έχει κριθεί, ως «απρόβλεπτες περιστάσεις» θεωρούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ανάγονται στο χρόνο κατάρτισης της αρχικής σύμβασης και παρότι η μελέτη (οριστική ή προμελέτη) με βάση την οποία προσδιορίστηκε το τεχνικό αντικείμενο του έργου, υπήρξε πλήρης και ακριβής, αντικειμενικά δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν, σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής και να ενταχθούν στο αρχικό έργο και τη συναφθείσα σύμβαση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση του απρόβλεπτου δεν πρέπει να απορρέουν από δική τους ευθύνη, το δε βάρος απόδειξης περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την προσφυγή στη διαδικασία αυτή το φέρει εκείνος ο οποίος τις επικαλείται (βλ. ενδεικτικά Ελ. Συν. Ε' Κλιμάκιο Πράξη 610/2011 και αποφ. VI Τμ. 705/2012, 2066/2010, 3359, 3357, 2502, 1780/2009). Περαιτέρω, δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να θεωρηθούν ως «συμπληρωματικές εργασίες» οφειλόμενες σε απρόβλεπτα γεγονότα εκείνες που αφορούν σε επέκταση του τεχνικού αντικείμενου του έργου ή στη βελτίωση της ποιότητάς του, καθόσον είναι ανεπίτρεπτη η εκ των υστέρων μεταβολή του αντικείμενου του έργου που δεν ήταν γνωστή στο σύνολο των διαγωνιζομένων, κατά την υποβολή της προσφοράς τους, και δεν αποτέλεσε τη βάση της διαδικασίας ανάδειξης αναδόχου (βλ. πράξ. VI Τμ. 98, 192, 197, 216 και 232/2006, 108/2007, απόφ. VI Τμ. 2069/2010), ή οφείλονται σε έλλειψη επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής (πβλ. πράξ. Ε' Κλιμ. 259, 355/2008, 228/2009).

11. Ειδικότερα, η εφαρμογή του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α του π.δ. 60/2007, που παρέχει (για δημόσιες συμβάσεις έργων και υπηρεσιών), τη δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να συνάπτουν συμβάσεις με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, προϋποθέτει τα εξής:

- α)** να αφορούν συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχικώς κατακυρωθείσα μελέτη, ούτε στην αρχική σύμβαση,
- β)** να κατέστησαν, λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων, αναγκαία για την εκτέλεση των εργασιών ή της υπηρεσίας, όπως περιγράφεται στην αρχική σύμβαση,
- γ)** η ανάθεση να γίνεται στον οικονομικό φορέα που εκτελεί τις υπηρεσίες αυτές ή την υπηρεσία αυτή,
- δ)** τα συμπληρωματικά έργα ή οι υπηρεσίες να μην μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές, είτε να μπορούν να διαχωριστούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, πλην όμως να είναι απόλυτα αναγκαία για την ολοκλήρωσή της.
- ε)** το σωρευτικό ποσό των συναπτομένων συμβάσεων συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών, να μην υπερβαίνει το 50% του ποσού της αρχικής σύμβασης.

12. Με την κρινόμενη αίτηση θεραπείας, η αναθέτουσα αρχή επικεντρώνεται στο χαρακτήρα των απροβλέπτων περιστάσεων που κατέστησαν αναγκαία την εκτέλεση των πρόσθετων εργασιών. Ενόψει των ανωτέρω, στο πλαίσιο της κρινόμενης αίτησης θεραπείας και, κατ' επέκταση, της επανεξέτασης της εν λόγω υπόθεσης, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Από τους προβαλλόμενους στην αίτηση θεραπείας ισχυρισμούς και την ακρόαση της αναθέτουσας αρχής προέκυψε ότι η κατάσταση που μεσολάβησε και κατέστησε αναγκαίο το

πρόσθετο μεταφορικό έργο συνδέεται με τη μη λειτουργία ή τη διακοπή λειτουργίας λατομείων στην ίδια περιοχή, όπως αναλυτικά εκτίθεται ανωτέρω, στο πλαίσιο παράθεσης του ιστορικού της υπό κρίση υπόθεσης.

Πράγματι, οι εν θέματι εργασίες μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται ως τέτοιες (κατά έκταση και ποσότητα) στην αρχική σύμβαση, παρά το ότι οι σχετικές μελέτες ήταν κατά το δυνατόν πλήρεις και ακριβείς. Και ναι μεν το κόστος μεταφοράς των υλικών είχε προϋπολογισθεί πριν την έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας και ακολούθως είχε ενσωματωθεί στην ενιαία τιμή του τιμολογίου της προσφοράς του αναδόχου και στην συναφθείσα σύμβαση, ο προϋπολογισμός όμως αυτός απέβλεπε σε συνθήκες έργου (βάσει της μελέτης) ουσιωδώς διαφορετικές από αυτές που κατά την εκτέλεση αναδείχθηκαν, για λόγους απρόβλεπτους για την αναθέτουσα αρχή.

Συναφώς θα πρέπει να σημειωθεί ότι το ίδιο σκεπτικό ακολούθησε η Αρχή και κατά την εξέταση παρόμοιων πραγματικών περιστατικών, τα οποία της ετέθησαν υπόψη στο πλαίσιο αίτησης θεραπείας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Ειδικότερα, με την υπ' αριθ. 234/2015 Απόφασή της, η Αρχή έκρινε ότι, κατά την εκτέλεση του έργου “Κατασκευή Οδικού Τμήματος Ποτίδαια – Κασσάνδρεια του οδικού κυκλώματος Κασσάνδρας Ν. Χαλκιδικής” προέκυψαν πρόσθετες δαπάνες μεταφοράς υλικών, μεταξύ άλλων, και λόγω του ότι τα λατομεία που είχαν εντοπιστεί στην ευρύτερη περιοχή του έργου (Οριστική Μελέτη, ΜΠΕ) είτε διέκοψαν τη λειτουργία τους (Ν. Τενέδου) είτε τελικώς δεν αδειοδοτήθηκαν (Καλύβων) για λόγους που δεν όφειλε ούτε μπορούσε να γνωρίζει η αναθέτουσα αρχή κατά την υπογραφή της σύμβασης και ήταν εκτός της σφαίρας επιρροής της.

Περαιτέρω, από τα στοιχεία του φακέλου προέκυψε ότι οι ανωτέρω εργασίες δεν μπορούν από τεχνική και οικονομική άποψη να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για την αναθέτουσα αρχή, καθώς τα υλικά είναι βασικό συστατικό στοιχείο της οδού που κατασκευάζεται παράλληλα και απαραίτητα για την έντεχνη κατασκευή της. Δεν τροποποιούν δε (οι ανωτέρω εργασίες) τα κύρια συνιστώμενα στοιχεία του έργου, καθώς αποτελούν εργασίες μεταφοράς υλικών, οι οποίες προέκυψαν από τη διαφοροποίηση του είδους των υλικών και της θέσης απόληψής τους, σε σχέση με τα προβλεπόμενα στα συμβατικά τεύχη.

Τέλος, η ανάθεση διαπιστώνεται ότι θα γίνει στον αρχικό ανάδοχο και το ποσό της συμπληρωματικής σύμβασης δεν υπερβαίνει το 50% του ποσού της αρχικής σύμβασης.

13. Κατόπιν των ανωτέρω και οι ισχυρισμοί της Αναθέτουσας Αρχής που καταγράφονται εντός της κρινόμενης αίτησης θεραπείας κρίνονται βάσιμοι και διαπιστώνεται ότι **συντρέχουν** οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α' του π.δ. 60/07 για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης.

Κατά την άποψη, όμως, του μέλους κ. Ε. Καραμανλή, ως είχε κριθεί και στην προσβαλλόμενη, με αρ. 70/2015, απόφαση της Αρχής, το κρινόμενο αίτημα έχει αμιγώς αποζημιωτικό χαρακτήρα, εφόσον αφορά σε πρόσθετη αποζημίωση προς τον ανάδοχο για το συμφωνηθέν αντικείμενο του έργου και όχι σε συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες απαραίτητα/-ες για την ολοκλήρωση της αρχικής σύμβασης, που είναι δυνατό να ενταχθούν σε νέα σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α' του π.δ. 60/2007. Σε κάθε περίπτωση, διαφορετική είναι η περίπτωση ενδεχόμενης αποζημίωσης του αναδόχου στο πλαίσιο κατ' ανάλογης εφαρμογής των άρθρων 388 και 288 ΑΚ, οι προϋποθέσεις συνδρομής των οποίων, ακόμα και αν πληρούνται, δεν

οδηγούν σε συμπληρωματική σύμβαση κατά την έννοια του άρθρου 25 παρ. 4 περ. α' του π.δ. 60/2007. Όπως σαφέστατα προκύπτει, από τα ρητώς αναφερόμενα τόσο στο άρθρο 5 11 της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων όσο και στο άρθρο Α-12 του Τιμολογίου Μελέτης, στην προσφορά του αναδόχου περιλαμβάνεται και κάθε τυχόν πρόσθετη δαπάνη, που θα προκύψει από οποιονδήποτε λόγο, κατά την προμήθεια των απαιτούμενων για την κατασκευή του έργου υλικών είτε από λατομεία ή ορυχεία, είτε από χειμάρρους, είτε από μισθωμένες είτε από αγορά κατάλληλες πηγές λήψης αδρανών υλικών, συμπεριλαμβανομένων και των δαπανών εξαιτίας τυχόν πρόσθετων μεταφορικών εργασιών των υλικών που θα ληφθούν από οποιαδήποτε πηγή και από οποιαδήποτε απόσταση στον τόπο του έργου. Συνεπώς, το κόστος μεταφοράς των υλικών εκτός των άλλων δαπανών, έχει ήδη προϋπολογισθεί πριν την έναρξη της διαγωνιστικής διαδικασίας και ακολούθως έχει ενσωματωθεί στην ενιαία τιμή του τιμολογίου της προσφοράς του αναδόχου και στην συναφθείσα σύμβαση, ανεξαρτήτως της απόστασης μεταφοράς που εν τέλει ο ανάδοχος καλείται να καλύψει, η δε μεταφορά δεν τιμολογείται ιδιαιτέρως ως επιμέρους διακριτή εργασία. Επομένως, τυχόν μεταβολή του κόστους μεταφοράς ανάγεται στον επιχειρηματικό κίνδυνο του αναδόχου, ο οποίος προχωρά στην υποβολή οικονομικής προσφοράς με βάση τις ειδικές συνθήκες του έργου και συνυπολογίζοντας την πιθανότητα μεταβολής του εν λόγω κόστους είτε θετικά είτε αρνητικά. Εξάλλου, η επιλογή των προς προμήθεια υλικών που ενσωματώνονται στο έργο, εναπόκειται στις επιχειρηματικές επιλογές που ο ίδιος αναλαμβάνει, εκτός περιπτώσεων όπου η παροχή των υλικών είναι προσδιορισμένη ειδικά στη σύμβαση, π.χ. παροχή τους από την αναθέτουσα αρχή. Συνεπώς, το κρινόμενο αίτημα έχει αμιγώς αποζημιωτικό χαρακτήρα, εφόσον αφορά σε πρόσθετη αποζημίωση προς τον ανάδοχο για το συμφωνηθέν αντικείμενο του έργου, και όχι σε συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες απαραίτητες για την ολοκλήρωση της αρχικής σύμβασης οι οποίες είναι δυνατό να ενταχθούν σε νέα σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25, παρ. 4, περ. α' του π.δ. 60/2007. Ως εκ τούτου, εν προκειμένω δεν πληρούται η προϋπόθεση (α) του άρθρου 25, παρ. 4, περ. α' του π.δ. 60/2007 (συμπληρωματικό έργο ή υπηρεσία) και συνεπώς παρέλκει η εξέταση των λοιπών προϋποθέσεων του άρθρου αυτού η δε αίτηση αίτηση θεραπείας πρέπει να απορριφθεί (βλ. σχετ. Ε.Σ./Κλιμ. Ε'/Πρ. 479/2010 και 69/2009, Αποφάσεις Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 295/2014, 69/2015). Σημειώνεται, όμως επικουρικός, ότι κατ' εφαρμογή του άρθρου 53 του πδ 60/2007 παρ. 8 (άρθρο 23 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ) η αναθέτουσα αρχή δεν ήταν δυνατό να υποδείξει συγκεκριμένη προέλευση ή καταγωγή ή παραγωγή των υλικών που ενσωματώνονται στο έργο, συμπεριλαμβανομένων και των υλικών από λατομεία, είτε άμεσα είτε έμμεσα (προσδιορίζοντας την απόσταση μεταφοράς από υφιστάμενη λατομική επιχείρηση) ούτε και το έπραξε. Συνεπώς, στην εξεταζόμενη υπόθεση, η επιλογή της επιχείρησης που θα προμηθεύονταν ο ανάδοχος τα λατομικά προϊόντα για την κατασκευή του έργου ήταν, τόσο προσυμβατικά όσο κατά την εκτέλεση της σύμβασης, αποτέλεσμα των επιχειρηματικών επιλογών του και όχι επιβαλλόμενη επιλογή από την αναθέτουσα που μεταβλήθηκε. Εξάλλου από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν προκύπτει ότι ο ανάδοχος προέβει, κατά τις συμβατικές του υποχρεώσεις, σε ενέργειες μίσθωσης ή την αγοράς των κατάλληλων πηγών λήψης αδρανών για την ολοκλήρωση του έργου (σημειώνεται ότι το επίμαχο λατομείο στην θέση Κατσίκα στην περιοχή Ν. Τενέδου είχε αποδεσμευθεί από την προηγούμενη μίσθωση από την 20-12-2013 διέθετε δε περιβαλλοντική αδειοδότηση μέχρι την 16-9-2014).

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. κατά πλειοψηφία αποφασίζει:

Την αποδοχή της αίτησης θεραπείας της εταιρείας “ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.”, με την οποία ζητείται η ακύρωση άλλως ανάκληση της με αρ. 70/2015 απόφασης της Αρχής και του αιτήματος προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για τους λόγους που αναφέρονται στην παρούσα απόφαση.

Θεωρήθηκε

2 Μαρτίου 2016

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Ράικος